WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 31 października 2017 r.

WK-I.431.1.5.2017

Pan
Wiesław Gąska
Wójt Gminy Borowie

Urząd Gminy Borowie
ul. Aleksandra Sasimowskiego 2
08-412 Borowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie[1] kontrolerzy: Iwona Parys – starszy inspektor wojewódzki oraz Błażej Jakoniuk – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Gminy Borowie[2], z siedzibą przy ul. Aleksandra Sasimowskiego 2.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie działalności urzędu stanu cywilnego, prowadzenia ewidencji ludności oraz wydawania dowodów osobistych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2016 r. do 19 stycznia 2017 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 31 lipca 2017 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

I. Działalność urzędu stanu cywilnego

W kontrolowanym okresie dokonano rejestracji 25 aktów małżeństwa i 21 aktów zgonu, a także dokonano z urzędu siedmiu czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego polegających na sprostowaniu aktu stanu cywilnego oraz jednej czynności uzupełnienia aktu stanu cywilnego.

---

1 Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525, z późn. zm.).

2 Kontrola odbyła się w dniach od 19 stycznia do 10 lutego 2017 r.

Ponadto wydano jedno zaświadczenie o stanie cywilnym oraz dwie decyzje na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska[3], a także jedną decyzję odmawiającą dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, tj. sporządzenia aktu małżeństwa zawartego zgodnie z art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego[4]. Przyjęte zostały także 124 wnioski o wydanie odpisów skróconych aktów stanu cywilnego.

W poddanym kontroli okresie nie wydano aktów urodzenia ani nie dokonano czynności przeniesienia do rejestru stanu cywilnego treści zagranicznego dokumentu stanu cywilnego ani odtworzenia zagranicznego dokumentu stanu cywilnego. Nie wydawano także zaświadczeń o możliwości zawarcia związku małżeńskiego za granicą, zamieszczonych lub niezamieszczonych w rejestrze stanu cywilnego danych dotyczących wskazanej osoby ani zaświadczenia o nieposiadaniu księgi stanu cywilnego.

Badaniu poddano wszystkie akty zgonu oraz akty małżeństwa, w tym: trzy po zawarciu małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego i 22 po zawarciu małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeks rodzinny i opiekuńczy, łącznie z czynnościami ich sprostowania i uzupełnienia, a także jeden wniosek o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym oraz dwie decyzje wydane na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, jak również jedną decyzję odmawiającą dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego. Badaniu poddano także 12 wniosków o wydanie odpisów skróconych aktów stanu cywilnego[5].

Akty stanu cywilnego rejestrowane były w rejestrze stanu cywilnego w formie wpisów przez kierownika lub zastępcę kierownika Urzędu Stanu Cywilnego (dalej USC) w Borowiu, zgodnie z właściwością miejscową określoną, odpowiednio, w art. 13 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego[6]. Akty stanu cywilnego oznaczono w rejestrze stanu cywilnego oddzielenie dla każdego rodzaju zdarzenia i odrębnie dla każdego roku kalendarzowego zgodnie z art. 19 ust. 1 ww. ustawy. Wpisów w rejestrze dokonywano w alfabecie łacińskim rozszerzonym, wielkimi literami. Oznaczenia aktów stanu cywilnego zostały nadane przez system teleinformatyczny z chwilą ich sporządzenia oraz składały się z elementów określonych w § 42 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego[7]. Wszystkie poddane kontroli akty zgonu

[3] Ustawa z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 10).
[4] Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682).
[5] Dotyczy spraw oznaczonych: USC.5362.10.2016, USC.5362.20.2016, USC.5362.30.2016, USC.5362.40.2016, USC.5362.50.2016, USC.5362.60.2016, USC.5362.70.2016, USC.5362.80.2016, USC.5362.90.2016, USC.5362.100.2016, USC.5362.110.2016, USC.5362.121.2016.
[6] Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064).
[7] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego (Dz. U. 2016 r. poz. 1904, z późn. zm.).

sporządzone zostały w dniu, w którym dokonano zgłoszenia zgonu, zgodnie z wymogiem określonym w art. 92 ust. 1 ww. ustawy.

Kierownik USC w Borowiu wydał decyzję odmawiającą sporządzenia aktu małżeństwa w związku z niezachowaniem terminu przekazania przez duchownego jednego zaświadczenia[8], zgodnie z art. 87 § 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Po sporządzeniu aktu małżeństwa na podstawie zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydanego przez kierownika innego urzędu stanu cywilnego[9] – występowano do kierownika urzędu stanu cywilnego, który przyjął zapewnienia, o ich przesłanie, zgodnie z terminem określonym w art. 82 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Akta zbiorowe do poddanych kontroli aktów małżeństwa i zgonu prowadzone były w formie papierowej. W aktach zbiorowych poddanych badaniu aktów małżeństwa znajdowały się zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zaświadczenia wydane przez duchownego, o których mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego lub protokoły przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, które zawierały wszystkie elementy określone w art. 87 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. W aktach zbiorowych do poddanych kontroli aktów zgonu znajdowały się karty zgonu oraz protokoły zgłoszenia zgonu. Akta zbiorowe prowadzono w porządku chronologicznym.

Poddane kontroli decyzje w sprawie zmiany nazwiska wydane zostały zgodnie z właściwością rzeczową organu określoną w art. 12 ust. 1 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, w terminie określonym w art. 35 § 3 kpa[10]. Ww. decyzje oraz zaświadczenie o stanie cywilnym zostały doręczone stronom, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 i art. 46 § 1 kpa.

Za sporządzenie każdego z poddanych kontroli aktów małżeństwa oraz decyzji w sprawie zmiany nazwiska pobrano opłatę skarbową w wysokościach określonych w ustawie o opłacie skarbowej[11].

Księgi stanu cywilnego i akta zbiorowe niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego zabezpieczone były stosownie do wymogów art. 27 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. W archiwum urzędu znajdują się po jednej księdze zgonów i małżeństw, których 80-letni okres przechowywania upłynął przed dniem wejścia w życie powyższej ustawy i podlegają przekazaniu do archiwum w trybie określonym w art. 129 ust. 1 ww. ustawy.

---

[8] Dotyczy zaświadczenia z 20 sierpnia 2016 r. stwierdzającego, że oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński zostały złożone w obecności duchownego, które przekazane zostało do Urzędu Stanu Cywilnego w Borowiu 1 września 2016 r.

[9] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/242156.

[10] Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

[11] Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827).

Osoba zatrudniona na stanowisku zastępcy kierownika USC[12] spełnia wymagania uprawniające do zajmowania powyższego stanowiska na podstawie przepisów dotychczasowych[13] – w myśl art. 140 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niewskazanie w akcie zgonu[14] daty i miejsca zgonu osoby zmarłej, określonych w karcie zgonu, natomiast podanie daty i godziny znalezienia zwłok, wskazanych w protokole zgłoszenia zgonu. Działaniem takim naruszono art. 92 ust. 2 w związku z art. 95 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którymi *„Akt zgonu sporządza się na podstawie karty zgonu oraz protokołu zgłoszenia zgonu”* oraz *„Akt zgonu zawiera: (...) datę, godzinę oraz miejsce zgonu albo jeżeli nie są znane – datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok (...)”*. Ponadto przedmiotowy protokół zgłoszenia zgonu nie zawierał daty i miejsca zgonu osoby zmarłej, niezgodnie z art. 94 ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy, jak również był niepodpisany przez kierownika urzędu stanu cywilnego, czym naruszono art. 94 ust. 2 pkt 7 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym *„Protokół zawiera: (...) nazwisko i imię kierownika urzędu stanu cywilnego przyjmującego zgłoszenie (...)”*.
2. Sporządzenie aktu małżeństwa[15] z niewłaściwą datą zawarcia małżeństwa, tj. późniejszą niż faktyczna data wstąpienie w związek małżeński wskazana w zaświadczeniu duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
3. Brak w aktach zbiorowych aktu małżeństwa[16] dowodu potwierdzającego, że zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zostało wydane przez organ kontrolowany po przyjęciu zapewnień złożonych przez nupturientów[17], jak również brak w aktach zbiorowych 20 aktów małżeństw[18] zaświadczeń w przedmiotowym zakresie,

---

[12] Pani Hanna Sitek – powołana na stanowisko zastępcy kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Borowiu uchwałą Nr XI/82/99 Rady Gminy w Borowiu z dnia 30 czerwca 1999 r.

[13] Zgodnie z art. 6a ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264, z późn. zm.).

[14] Dotyczy aktu zgonu oznaczonego 1403032/00/AZ/2016/990481.

[15] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/851780. W trakcie trwania kontroli dokonano sprostowania aktu małżeństwa w zakresie daty zawarcia małżeństwa.

[16] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/022353.

[17] Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy *„Zaświadczenie na pewno zostało sporządzone przy przyjmowaniu zapewnienia (...) brak tego dokumentu wynikł na skutek tego, iż przekazano duchownemu 2 egzemplarze zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, po czym duchowny dostarczył do Urzędu Stanu Cywilnego tylko Zaświadczenie stwierdzające o wstąpieniu w związek małżeński. Natomiast zaświadczenie (...) było wydane w Urzędzie Stanu Cywilnego, ponieważ w przeciwnym razie duchowny nie udzieliłby małżeństwa.”*

[18] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/713811, 1403032/00/AM/2016/901928, 1403032/00/AM/2016/511512, 1403032/00/AM/2016/496646, 1403032/00/AM/2016/387766, 1403032/00/AM/2016/834902, 1403032/00/AM/2016/255909, 1403032/00/AM/2016/353139, 1403032/00/AM/2016/571869, 1403032/00/AM/2016/022353, 1403032/00/AM/2016/708211, 1403032/00/AM/2016/405752, 1403032/00/AM/2016/352118, 1403032/00/AM/2016/780767, 1403032/00/AM/2016/851780, 1403032/00/AM/2016/317768,

wydanych przez kierownika lub zastępcę kierownika USC w Borowiu, które przechowywane były w teczce zatytułowanej *„Zaświadczenia o braku okoliczności zawarcia małżeństwa, o kat. B5”* oznaczonej USC.5361.2016. Brak przedmiotowego dokumentu w aktach zbiorowych aktu małżeństwa stanowi naruszenie zasad prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, gdyż zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego *„Dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktu stanu cywilnego (...) stanowią akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego.”*

4. Wydanie dwóch decyzji o zmianie nazwiska[19] na podstawie wniosku, który nie zawierał oświadczenia wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna. Obowiązek złożenia powyższego oświadczenia wynika z regulacji art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, zgodnie z którym *„Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska zawiera: (...) oświadczenie wnioskodawcy, że w tej samej sprawie nie złożył wcześniej wniosku do innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub nie została wydana już decyzja odmowna”*. Wójt Gminy wyjaśnił, że wnioskodawcy złożyli wymagane oświadczenie ustnie, jednak biorąc pod uwagę ww. wymóg formalny wniosku oraz określoną w art. 14 kpa zasadę pisemności, jak również wymagania art. 67 § 1 kpa, przedmiotowe oświadczenie powinno być złożone w formie pisemnej. Pomimo występującego braku formalnego, organ nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 kpa, który nakłada obowiązek wzywania wnoszącego żądanie do usunięcia braków formalnych z pouczeniem, że ich nieusunięcie spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania, ani nie sporządził protokołu wymaganego w przypadku przyjęcia ustnie złożonego przez stronę oświadczenia.
5. Niewskazanie w dwóch wydanych decyzjach o zmianie nazwiska[20] uzasadnienia prawnego, czym naruszono art. 107 § 1 i 3 kpa stanowiący, że decyzja powinna zawierać uzasadnienie prawne obejmujące w szczególności wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.
6. Niezamieszczenie przypisków[21] oraz nieterminowe ich zamieszczenie[22] w aktach urodzenia – o sporządzonych aktach małżeństwa oraz niezamieszczenie przypisków[23] oraz nieterminowe

---

1403032/00/AM/2016/026213, 1403032/00/AM/2016/962924, 1403032/00/AM/2016/127968, 1403032/00/AM/ 2016/945739.

19 Dotyczy decyzji oznaczonych: USC.5355.1.2016, USC.5355.2.2016.

20 Dotyczy decyzji oznaczonych: USC.5355.1.2016, USC.5355.2.2016.

21 Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/511512, 1403032/00/AM/2016/834902, 1403032/00/AM/ 2016/571869, 1403032/00/AM/2016/890590, 1403032/00/AM/2016/288375. W trakcie trwania czynności kontrolnych ww. akty zostały uzupełnione o stosowne przypiski.

22 Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/511512.

23 Dotyczy aktów zgonu oznaczonych: 1403032/00/AZ/2016/881655, 1403032/00/AZ/2016/175335.

ich zamieszczenie[24] w aktach urodzenia i małżeństwa – o sporządzonych aktach zgonu. Powyższym zaniechaniem naruszono regulacje określoną w art. 25 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którą *„Sporządzając akt stanu cywilnego (...) niezwłocznie zamieszcza się przypiski przy innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby”.*

7. Niezamieszczenie w przypadku 22 aktów małżeństw[25] oraz 14 aktów zgonu[26] – w formie przypisków – informacji o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby. Powyższym naruszono art. 25 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym *„Informacje o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby (...) zamieszcza się przy akcie stanu cywilnego w formie przypisków”.*
8. Niedołączenie do aktów stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej wpisu dotyczącego decyzji o zmianie nazwiska[27]. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego *„Wpis wpływający na treść (...) aktu stanu cywilnego dołącza się do aktu stanu cywilnego w formie wzmianki dodatkowej (...). Wzmiankę dodatkową dołącza się na podstawie (...) decyzji administracyjnych o zmianie imienia lub nazwiska (...)”.*
9. Brak oznaczenia akt zbiorowych wszystkich poddanych kontroli aktów małżeństwa, sporządzonych w formie papierowej – datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, a także oznakowanie akt zbiorowych 13 aktów zgonu[28] – tylko sześcioznakowym numerem aktu z jego oznaczenia. Ponadto w przypadku jednego aktu zgonu[29] akta zbiorowe oznaczono niewłaściwym numerem aktu zgonu. Powyższym naruszono § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, zgodnie z którym *„Akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego (...) opatruje się oznaczeniem nadanym aktowi stanu cywilnego, którego dotyczą (...). Akta zbiorowe*

---

[24] Dotyczy aktów zgonu oznaczonych: 1403032/00/AZ/2016/119042, 1403032/00/AZ/2016/990481.

[25] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/901928, 1403032/00/AM/2016/387766, 1403032/00/AM/2016/834902, 1403032/00/AM/2016/255909, 1403032/00/AM/2016/353139, 1403032/00/AM/2016/571869, 1403032/00/AM/2016/022353, 1403032/00/AM/2016/242156, 1403032/00/AM/2016/890590, 1403032/00/AM/2016/708211, 1403032/00/AM/2016/405752, 1403032/00/AM/2016/352118, 1403032/00/AM/2016/780767, 1403032/00/AM/2016/851780, 1403032/00/AM/2016/317768, 1403032/00/AM/2016/026213, 1403032/00/AM/2016/962924, 1403032/00/AM/2016/127968, 1403032/00/AM/2016/945739, 1403032/00/AM/2016/218832, 1403032/00/AM/2016/619439, 1403032/00/AM/2016/288375.

[26] Dotyczy aktów zgonu oznaczonych: 1403032/00/AZ/2016/990481, 1403032/00/AZ/2016/046249, 1403032/00/AZ/2016/306129, 1403032/00/AZ/2016/202037, 1403032/00/AZ/2016/705437, 1403032/00/AZ/2016/881655, 1403032/00/AZ/2016/570011, 1403032/00/AZ/2016/626519, 1403032/00/AZ/2016/010666, 1403032/00/AZ/2016/631912, 1403032/00/AZ/2016/087935, 1403032/00/AZ/2016/245311, 1403032/00/AZ/2016/673923, 1403032/00/AZ/2017/ 175335.

[27] Wzmianki dodatkowe zostały dołączone podczas trwania czynności kontrolnych, tj. po upływie, odpowiednio: trzech miesięcy od dnia wydania decyzji (dotyczy decyzji oznaczonej USC.5355.1.2016) oraz w trzecim tygodniu od jej wydania (dotyczy decyzji oznaczonej USC.5355.2.2016).

[28] Dotyczy aktów zgonu oznaczonych: 1403032/00/AZ/2016/841614, 1403032/00/AZ/2016/046249, 1403032/00/AZ/2016/306129, 1403032/00/AZ/2016/202037, 1403032/00/AZ/2016/899345, 1403032/00/AZ/2016/705437, 1403032/00/AZ/2016/881655, 1403032/00/AZ/2016/626519, 1403032/00/AZ/2016/010666, 1403032/00/AZ/2016/631912, 1403032/00/AZ/2016/087935, 1403032/00/AZ/2016/245311, 1403032/00/AZ/2016/175335.

[29] Dotyczy aktu zgonu oznaczonego 1403032/00/AZ/2016/990481.

rejestracji stanu cywilnego niesporządzone w formie dokumentu elektronicznego oznacza się dodatkowo datą sporządzenia aktu stanu cywilnego, którego dotyczą (...)”, przy czym zgodnie z § 42 ust. 2 powyższego rozporządzenia oznaczenie aktu stanu cywilnego składa się kolejno z siedmioznakowego identyfikatora gminy, na terenie której ma siedzibę urząd stanu cywilnego, dwuznakowego rozszerzenia tego identyfikatora, dwuznakowego symbolu rodzaju aktu stanu cywilnego, czteroznakowego oznaczenia roku, w którym akt jest sporządzany oraz sześcioznakowego numeru aktu.

10. Niepowiadomienie o zamiarze sprostowania z urzędu trzech aktów małżeństwa[30], a także o zamiarze uzupełnienia z urzędu aktu małżeństwa[31] – osób, których akt dotyczy. Zaniechaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 35 ust. 4 i art. 37 ust. 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którymi *„Jeżeli sprostowania aktu stanu cywilnego dokonuje się z urzędu (...) kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia tę osobę o zamiarze sprostowania (...)”* oraz *„Jeżeli uzupełnienia dokonuje się z urzędu (...) kierownik urzędu stanu cywilnego powiadamia tę osobę o zamiarze uzupełnienia (...) aktu stanu cywilnego”*.

    Ponadto jeden z ww. aktów małżeństwa[32] sprostowano z urzędu w zakresie nazwiska, które będzie nosił po zawarciu małżeństwa mężczyzna – określając je w formie męskiej, pomimo, że z protokołu przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński, zawierającego oświadczenie o nazwiskach, które małżonkowie będą nosili po zawarciu małżeństwa, wynika, że mężczyzna będzie nosił nazwisko w formie żeńskiej. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy *„Sprostowania nazwiska mężczyzny w akcie małżeństwa dokonano na podstawie przyjętego zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (...) w protokole przyjęcia oświadczenia nastąpiła pomyłka literowa”*. Sprostowania dokonano zatem w sytuacji sprzeczności w aktach zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w zakresie przedmiotu sprostowania.

Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono:

1. Nieudokumentowanie w przypadku 12 aktów małżeństw[33] daty przekazania przez duchownego do urzędu stanu cywilnego zaświadczenia, o którym mowa w art. 8 § 2

[30] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/851780, 1403032/00/AM/2016/962924, 1403032/00/AM/2016/619439.

[31] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/962924.

[32] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/619439.

[33] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/713811, 1403032/00/AM/2016/511512, 1403032/00/AM/2016/496646, 1403032/00/AM/2016/387766, 1403032/00/AM/2016/834902, 1403032/00/AM/2016/255909, 1403032/00/AM/2016/353139, 1403032/00/AM/2016/571869, 1403032/00/AM/2016/022353, 1403032/00/AM/2016/242156, 1403032/00/AM/2016/405752, 1403032/00/AM/2016/127968.

Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego[34]. Termin na przekazanie powyższego zaświadczenia jest terminem zawitym, którego naruszenie skutkuje odmową sporządzenia aktu małżeństwa, stosownie do art. 87 ust. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. Ponadto nie wskazano daty wpływu w przypadku wszystkich kart zgonu, zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa[35] oraz wniosku o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym[36]. Zgodnie z § 42 ust. 2 instrukcji kancelaryjnej[37] po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym umieszcza się i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie, przy czym stosownie do § 7 pkt 6 tej instrukcji pieczęć wpływu zawiera m.in. datę wpływu przesyłki.

2. Niedostateczna weryfikacja kompletności przyjętych pisemnych zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, w których nupturienci nie wskazali:
   - informacji o wspólnych dzieciach – w dwóch zapewnieniach[38],
   - pełnej nazwy organu, który wystawił dokumenty tożsamości nupturientów – w 10 zapewnieniach[39].

   Powyższym naruszono wymóg art. 76 ust. 4 pkt 1 i 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz wymogi określone we wzorze zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa stanowiącego załącznik nr 35 do rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego.
3. Wydanie jednego zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zawierającego dane niezgodne z przyjętymi zapewnieniami w zakresie nazwiska, które po zawarciu małżeństwa będzie nosił mężczyzna oraz nazwisk dzieci, określonych w formie żeńskiej[40]. Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego kierownik urzędu stanu cywilnego wydaje przedmiotowe zaświadczenie na podstawie zapewnienia[41].

---

[34] Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy brak odnotowania daty wpływu na powyższych zaświadczeniach wynika z przeoczenia.
[35] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/242156.
[36] Dotyczy wniosku z 27 grudnia 2016 r.
[37] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67, ze sprost.).
[38] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/511512.
[39] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 1403032/00/AM/2016/511512, 1403032/00/AM/2016/496646, 1403032/00/AM/2016/317768, 1403032/00/AM/2016/962924, 1403032/00/AM/2016/945739.
[40] Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/851780.
[41] Powyższe dane zostały następnie powielone w akcie małżeństwa, przy czym akt małżeństwa sprostowano z urzędu następnego dnia po sporządzeniu aktu stanu cywilnego.

4. Niezamieszczenie w danych przy akcie zgonu[42] informacji o płci osoby zmarłej, pomimo wymogu określonego w § 8 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, zgodnie z którym *„Przy akcie stanu cywilnego zamieszcza się dane, których nie zawiera akt stanu cywilnego, a które są niezbędne do wydania wielojęzycznego odpisu skróconego (...)”.*
5. Sporządzenie aktu zgonu[43] i protokołu zgłoszenia zgonu zawierających godzinę zgonu niezgodną z kartą zgonu.
6. Sporządzenie protokołu zgłoszenia zgonu bez wskazania godziny zgonu, określonej w karcie zgonu[44]. Zaniechaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 94 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, zgodnie z którym *„Protokół zawiera: godzinę (...) zgonu (...)”.*
7. Wydanie dwóch odpisów aktu stanu cywilnego[45] wnioskodawcy, który nie zaliczał się do kręgu osób, które mogą ubiegać się o wydanie odpisu aktu stanu cywilnego, oraz nie wykazał interesu prawnego w ubieganiu się o wydanie odpisu. Z wniosku wynika, że odpisy dotyczyły ojca oraz brata małżonka wnioskodawcy, a wnioskodawca ubiegał się o nie w celu przedstawienia notariuszowi. Zgodnie z art. 45 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego odpisy aktu stanu cywilnego *„wydaje się osobie, której akt dotyczy, lub jej małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, przedstawicielowi ustawowemu, opiekunowi, osobie, która wykaże w tym interes prawny (...)”.*
8. Niewłaściwe określenie w rejestrze stanu cywilnego rodzaju wnioskodawcy w przypadku czterech wydanych odpisów skróconych[46].
9. Dokonanie skreśleń i poprawek w dwóch protokołach zgłoszenia zgonu[47] oraz jednym zapewnieniu, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego[48], a także jednym zaświadczeniu stwierdzającym brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa[49] bez odnotowania faktu ich dokonania przed podpisaniem dokumentu. Ponadto w jednym zapewnieniu[50] poprawki dokonano – zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wójta Gminy – po podpisaniu zapewnienia. Powyższym naruszono wymóg określony

---

42 Dotyczy aktu zgonu oznaczonego 1403032/00/AZ/2016/202037.
43 Dotyczy aktu zgonu oznaczonego 1403032/00/AZ/2016/046249. W protokole zgłoszenia zgonu podano inną godzinę zgonu aniżeli wskazana w karcie zgonu. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy – wynika to z omyłki spowodowanej niewyraźnym wpisem w karcie zgonu.
44 Dotyczy aktu zgonu oznaczonego 1403032/00/AZ/2016/010666.
45 Dotyczy sprawy oznaczonej USC.5362.80.2016.
46 Dotyczy spraw oznaczonych: USC.5362.40.2016, USC.5362.80.2016 (wydano dwa odpisy), USC.5362.110.2016.
47 Dotyczy aktów zgonu oznaczonych: 1403032/00/AZ/2016/202037, 1403032/00/AZ/2016/010666.
48 Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/026213.
49 Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/026213.
50 Dotyczy aktu małżeństwa oznaczonego 1403032/00/AM/2016/962924.

w art. 71 kpa, zgodnie z którym *„Skreślenia i poprawki powinny być stwierdzone w protokole przed jego podpisaniem”.*

Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że w aktach trzech poddanych badaniu aktów małżeństw[51] znajdowały się *protokoły z przyjęcia oświadczenia o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa*. Wskazać należy, że zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego zapewnienie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa zawiera oświadczenie o nazwisku (nazwiskach), które będą nosiły osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo po jego zawarciu oraz oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa. W sytuacji gdy małżeństwo ma zostać zawarte w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa także zawiera oświadczenie o nazwisku, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa oraz zgodne oświadczenie w sprawie nazwisk przyszłych dzieci, stosownie do art. 81 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego. W związku z powyższym nie ma potrzeby sporządzania odrębnego ww. dokumentu.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania w zakresie działalności urzędu stanu cywilnego ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo realizowano zadnia w zakresie: kompletności aktów małżeństwa, prowadzenia roczników małżeństw i zgonów w rejestrze stanu cywilnego, terminowości sporządzania aktów małżeństwa i zgonu oraz wydawania decyzji na podstawie ustawy o zmianie imienia i nazwiska, pobierania we właściwych wysokościach opłaty skarbowej za sporządzenie aktów małżeństwa, wydawania odpisów i zaświadczenia o stanie cywilnym, potwierdzania doręczenia wydanego zaświadczenia o stanie cywilnym, a także w zakresie przechowywania i zabezpieczania akt zbiorowych aktów stanu cywilnego. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki nieprzestrzegania zasad sporządzania aktów małżeństw i zgonów oraz sposobu prowadzenia akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego, niekompletności aktu zgonu, wniosków o wydanie decyzji o zmianie nazwiska oraz wydanych na ich podstawie decyzji, niepowiadamiania stron o zamiarze sprostowania i uzupełnienia aktu małżeństwa, nieopatrzenia akt zbiorowych datą i oznaczeniem aktu stanu cywilnego, jak również inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

[51] Dotyczy aktów małżeństw oznaczonych: 14030320/00/AM/2016/026213, 14030320/00/AM/2016/962924, 14030320/00/AM/2016/619439.

II. Prowadzenie ewidencji ludności

W kontrolowanym okresie przyjęto 167 zgłoszeń zameldowania obywateli polskich[52] i 16 zgłoszeń wymeldowania obywateli polskich[53] oraz 16 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców[54], a także wydano 152 zaświadczenia o zameldowaniu[55] i trzy decyzje w sprawach meldunkowych. Nie wpłynęły natomiast zgłoszenia pobytu stałego lub czasowego oraz zgłoszenia wymeldowania cudzoziemców, jak również zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej i powrotu z wyjazdu obywateli polskich i cudzoziemców. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły również wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców za pomocą urządzeń teletransmisji danych ani o wydanie zaświadczeń zawierających pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących zainteresowanej osoby zawartych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze zamieszkania cudzoziemców. Nie wydano także decyzji administracyjnych o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i z rejestru zamieszkania cudzoziemców.

Badaniu poddano 40 zgłoszeń zameldowania obywateli polskich[56], dziewięć zgłoszeń wymeldowania obywateli polskich[57], osiem wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i wydanych na ich podstawie informacji oraz dwie decyzje w sprawach meldunkowych, w tym jedną w sprawie zameldowania i jedną umarzającą postępowanie w powyższym zakresie.

Stwierdzono, że zgłoszenia pobytu i wymeldowania z pobytu stałego i czasowego składane były na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1, 2, 3 i 5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego[58].

Poddane badaniu decyzje wydane zostały zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu oraz doręczone stronom za pokwitowaniem, ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 kpa. Za wydanie decyzji pobrano opłaty skarbowe w wysokości zgodnej z określoną w części I poz. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

---

52 W tym: 96 zgłoszeń pobytu stałego i 71 zgłoszeń pobytu czasowego.
53 W tym: 3 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego i 13 z miejsca pobytu czasowego.
54 Dotyczy wniosków, o których mowa w art. 47 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.
55 W tym: 96 zgłoszeń pobytu stałego i 56 zgłoszeń pobytu czasowego.
56 W tym: 20 zgłoszeń pobytu stałego oraz 20 zgłoszeń pobytu czasowego.
57 W tym: 3 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego i 6 z miejsca pobytu czasowego.
58 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1852, z późn. zm.).

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców następowało na wniosek uprawnionych podmiotów określonych w art. 46 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności[59].

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dokonanie czynności zameldowania dwóch obywateli polskich odpowiednio na pobyt stały i czasowy oraz wymeldowanie czterech obywateli polskich z miejsca pobytu czasowego na podstawie zgłoszeń podpisanych przez inną osobę niż ta, której zgłoszenie dotyczyło – przy braku w aktach spraw pełnomocnictwa udzielonego w ww. zakresie oraz podpisanie jednego zgłoszenia pobytu stałego przez osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych. Zgłoszenia pobytu podpisali w ww. sprawach współmałżonkowie osoby, której zgłoszenie dotyczyło[60], a w jednym przypadku[61] – osoba małoletnia, której zgłoszenie dotyczyło, natomiast cztery zgłoszenia wymeldowania[62] podpisali, odpowiednio, pracownik lub zastępca dyrektora młodzieżowego ośrodka wychowawczego, którzy nie przedstawili pisemnego pełnomocnictwa do działania w imieniu pełnoletnich wychowanków tej placówki. Powyższym naruszono wymagania określone w art. 24 ust. 1, 3 i 4 ustawy o ewidencji ludności, zgodnie z którym obowiązek meldunkowy wykonuje się osobiście lub przez pełnomocnika, legitymującego się pełnomocnictwem, zaś w przypadku osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu.
2. Dokonanie czynności zameldowania na pobyt stały lub czasowy oraz wymeldowania z pobytu stałego lub czasowego na podstawie niekompletnych formularzy zgłoszeń, tj.:
   a. w zakresie zameldowania na pobyt stały:
      - w jednym przypadku[63] – nie wskazano miejsca urodzenia,
      - w dziewięciu przypadkach[64] – nie wskazano kraju poprzedniego miejsca zamieszkania,
      - w dwóch przypadkach[65] – nie wskazano miejscowości i daty przy podpisie właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu,
      - w jednym przypadku[66] – nie wskazano podpisu właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu oraz czytelnego podpisu osoby zgłaszającej,

[59] Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2017 r. poz. 657).
[60] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL [redacted]
[61] Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]
[62] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
[63] Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]
[64] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
[65] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]

- w jednym przypadku[67] – na formularzu został złożony nieczytelny podpis właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu oraz osoby zgłaszającej.

  Powyższym naruszono art. 30 ust. 1 pkt 3, 6 i 8 ustawy o ewidencji ludności oraz wymogi ustalone we wzorze zgłoszenia pobytu stałego stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

b. w zakresie zameldowania na pobyt czasowy:

- w czterech przypadkach[68] – nie wskazano miejsca urodzenia,
- w jednym przypadku[69] – nie wskazano kraju urodzenia,
- w pięciu przypadkach[70] – nie wskazano podpisu osoby zgłaszającej oraz miejscowości i daty przy ww. podpisie[71],
- w trzech przypadkach[72] – na formularzach zostały złożone nieczytelne podpisy właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu,
- w jedenastu przypadkach[73] – na formularzach zostały złożone nieczytelne podpisy właściciela lokalu lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu oraz osoby zgłaszającej, a także nie wskazano miejscowości i daty przy podpisie osoby zgłaszającej.

Ponadto, w jednym zgłoszeniu pobytu czasowego[74] adres nowego miejsca pobytu czasowego wpisano w rubryce przeznaczonej na podanie dotychczasowego miejsca pobytu czasowego.

Powyższym naruszono art. 30 ust. 2 pkt 3 i 4 ustawy o ewidencji ludności oraz wymogi ustalone we wzorze zgłoszenia pobytu czasowego stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

c. w zakresie wymeldowania z miejsca pobytu stałego:

---

66 Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]
67 Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL: [redacted]
68 Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
69 Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]
70 Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
71 Z wyjaśnienia Wójta Gminy wynika, że zgłoszeń pobytu czasowego dokonała osoba, która potwierdziła na zgłoszeniach pobyt osoby, której zgłoszenie dotyczyło.
72 Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
73 Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
74 Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]

– w jednym przypadku[75] – nie wskazano miejsca urodzenia oraz czytelnego podpisu osoby zgłaszającej.

Powyższym naruszono art. 34 ust. 1 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz wymóg ustalony we wzorze formularza określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

d. w zakresie wymeldowania z miejsca pobytu czasowego:

– w dwóch przypadkach[76] – nie wskazano miejsca urodzenia.

Powyższym naruszono art. 34 ust. 2 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz wymóg ustalony we wzorze formularza określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.

3. Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania[77] 111 dni od wpływu wniosku, tj. z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 3 kpa, zgodnie z którym *„Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...)”.* Organ nie dopełnił obowiązku określonego w art. 36 § 1 i 2 kpa, zgodnie z którym o każdym przypadku niezałatwienia sprawy w terminie lub zwłoki w załatwieniu sprawy, także z przyczyn niezależnych od organu, należy zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
4. Niewskazanie w treści poddanej badaniu decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania z pobytu stałego[78] – uzasadnienia prawnego. Zaniechaniem powyższym naruszono wymogi określone w art. 107 § 1 i 3 kpa. W powyższej decyzji nie wskazano również art. 105 § 1 kpa stanowiącego podstawę wydania decyzji o umorzeniu postępowania w przypadku, gdy stało się bezprzedmiotowe, natomiast wskazano błędny art. 31 ustawy o ewidencji ludności.
5. Niepobranie opłaty skarbowej za 16 wydanych zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy oraz pięć zaświadczeń o wymeldowaniu z pobytu czasowego, pomimo braku ustalenia przez organ podstawy do takiego działania. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy *„Wszystkie (...) zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy wydano na wniosek Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Borowiu (...). Nie pobrano opłaty skarbowej*

[75] Dotyczy zgłoszenia oznaczonego numerem PESEL [redacted]
[76] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
[77] Dotyczy decyzji oznaczonej SO.5343.1.7.2017.
[78] Dotyczy decyzji oznaczonej SO.5343.1.7.2017.

za wydane zaświadczenia na podstawie art. 7 pkt 2 i 4 ustawy o opłacie skarbowej". Wskazana placówka nie jest jednak jednostką budżetową[79] ani nie figurowała w wykazie organizacji pożytku publicznego[80], w związku z czym powyższy przepis nie znajdował do niej zastosowania. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej *„Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje (...) od wydania zaświadczenia – z chwilą złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia",* a *„Opłatę skarbową wpłaca się z chwilą powstania obowiązku jej zapłaty"*. Zgodnie z wymogiem art. 261 § 1 i 2 kpa, jeżeli strona nie wpłaciła należności tytułem opłat i kosztów postępowania, które zgodnie z przepisami powinny być uiszczone z góry, organ administracji publicznej prowadzący postępowanie powinien wyznaczyć jej termin do wniesienia tych należności, nie krótszy niż siedem dni, a dłuższy niż czternaście dni, a jeżeli w wyznaczonym terminie należności nie zostaną uiszczone, podanie podlega zwrotowi lub czynność uzależniona od opłaty zostanie zaniechana.

6. Udostępnienie w w czterech przypadkach[81] danych jednostkowych niezgodnie z żądaniem strony określonym we wniosku, tj. udostępnione dane wykraczały poza zakres żądania wnioskodawcy lub nie obejmowały wszystkich danych objętych żądaniem. Wskazać należy, że organ udostępniając dane z rejestru mieszkańców związany jest wnioskiem strony, w związku z powyższym winien udostępnić wyłącznie wskazane przez wnioskodawców informacje, o ile nie zachodzą przesłanki odmowy udostępnienia danych osobowych. Organ nie realizując ww. wymogu, narusza art. 47 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

– na dwóch decyzjach w sprawach meldunkowych[82] oraz na wszystkich poddanych badaniu pismach udostępniających dane jednostkowe z rejestru mieszkańców nie zamieszczono adnotacji potwierdzonej podpisem osoby jej dokonującej, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego z określeniem wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub podstawy prawnej jej niepobrania, czym naruszono wymogi § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej[83];

---

79 Placówka zarejestrowana jest w ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez Starostę Garwolińskiego.

80 Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzony przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

81 Dotyczy spraw oznaczonych: SO.5345.2.4.2016, SO.5345.2.6.2016, SO.5345.2.8.2016, SO.5345.2.12.2016.

82 Dotyczy decyzji oznaczonych: SO.5343.1.7.2017, SO.5343.11.2016/2017.

83 Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1330).

- w dwóch zgłoszeniach pobytu czasowego[84], w części A zgłoszeń dokonano korekt, których nie opatrzono podpisem osób ich dokonujących. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Wójta Gminy korekt dokonały osoby zgłaszające. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści zgłoszeń powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, tak aby pierwotny zapis pozostał czytelny. Obok korekty należy wpisać treść poprawną wraz z podpisem lub parafą osoby dokonującej korekty;
- w wysłanym do strony postępowania meldunkowego wezwaniu do osobistego stawienia się w urzędzie[85] zawarto pouczenie o możliwych do zastosowania środkach przymusu określonych w art. 88 § 1 i 3 kpa w przypadku niestawienia się bez uzasadnionej przyczyny, pomimo że możliwość ich zastosowania występuje tylko w przypadku niestawienia się osobistego osoby wezwanej w charakterze świadka lub biegłego, a nie w charakterze strony;
- w aktach spraw brakowało dowodów doręczenia wnioskodawcom odpowiedzi na wszystkie poddane badaniu wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców[86]. Zaniechaniem takim naruszono art. 39 kpa, który stanowi, że *„Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem (...)”*, przy czym zgodnie z art. 46 § 1 kpa *„Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia*”.

Przedstawiając powyższe ustalenia, informuję, że realizację zadania polegającego na prowadzeniu ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości.**

Wyniki kontroli wskazują, że w jednostce prawidłowo wypełniono obowiązek pobierania skarbowej za wydanie decyzji, a także udostępniano dane jednostkowe z rejestru mieszkańców na wniosek uprawnionych podmiotów.

Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki dokonania czynności meldunkowych na podstawie niekompletnych zgłoszeń meldunkowych lub zgłoszeń meldunkowych podpisanych przez inną osobę niż osoby, których dotyczyły zgłoszenia, nieterminowego wydania decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania oraz nie wskazania uzasadnienia prawnego w ww. decyzji, nie pobrania opłaty skarbowej za wydane na wniosek zaświadczenia o zameldowaniu bądź wymeldowaniu z pobytu czasowego, wskazania w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców informacji wykraczających poza zakres danych żądanych bądź nie wskazania danych objętych żądaniem przez wnioskodawcę,

[84] Dotyczy zgłoszeń oznaczonych numerami PESEL: [redacted]
[85] Dotyczy wezwania z dnia 28 grudnia 2016 r. w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji oznaczonej SO.5343.11.2016/2017.
[86] Dotyczy spraw oznaczonych: SO.5345.3.2.2016, SO.5345.2.4.2016, SO.5345.2.6.2016, SO.5345.2.8.2016, SO.5345.2.10.2016, SO.5345.2.12.2016, SO.5345.2.14.2016, SO.5345.2.15.2016.

a także inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

III. Wydawanie dowodów osobistych

W kontrolowanym okresie wydano 699 dowodów osobistych[87], złożono 42 zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego oraz wpłynęły dwa wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. W ww. okresie do Urzędu Gminy Borowie nie wpłynęły zawiadomienia o konieczności unieważnienia dowodu osobistego, nie wydawano decyzji odmawiających wydania dowodu osobistego, stwierdzających nieważność dowodu osobistego oraz odmawiających udostępnienia danych w trybie jednostkowym z Rejestru Dowodów Osobistych (dalej RDO), nie udostępniano także danych jednostkowych i nie wydawano zaświadczeń dotyczących danych w RDO.

Badaniu poddano 30 spraw dotyczących wydania dowodu osobistego[88], 15 zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego[89] oraz dwa wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi[90].

Poddane badaniu wnioski o wydanie dowodu osobistego oraz zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego zostały złożone na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 2 i 5 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego[91].

Do wszystkich badanych wniosków o wydanie dowodu osobistego dołączono aktualną fotografię, o której mowa w art. 29 ustawy o dowodach osobistych[92], spełniającą wymagania określone w § 7 ust. 1-3 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

---

87 W tym: 152 wydane po raz pierwszy, 477 z powodu upływu terminu ważności poprzedniego dowodu osobistego, 31 z powodu zmiany danych, 39 z powodu utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego.

88 Dotyczy osób o nr PESEL:
a. wnioski o wydanie dowodu złożone po raz pierwszy: [redacted],
b. wnioski z powodu upływu terminu ważności poprzedniego dowodu osobistego: [redacted],
c. wnioski z powodu utraty dowodów osobistych: [redacted],

89 Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]

90 Dotyczy spraw oznaczonych: SO.5345.2.1.2016 i SO.5345.2.3.2016.

91 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawach wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu (Dz. U. z 2015 r. poz. 212).

92 Ustawa z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 391, z późn. zm.).

Wydanie dowodu osobistego następowało w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 24 ust 4 ustawy o dowodach osobistych. Dowody osobiste odbierane były osobiście w siedzibie Urzędu Gminy Borowie w myśl regulacji zawartej w art. 30 ust. 1 ww. ustawy. Odbiór potwierdzany był na formularzu odbioru dowodu osobistego zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.

Dokumentacja związana z dowodami osobistymi była przechowywana w kopertach dowodowych, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 62 ust. 3 i 4 ustawy o dowodach osobistych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieodnotowanie w formie adnotacji sposobu ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego na wszystkich poddanych badaniu formularzach wniosków o wydanie dowodu osobistego[93]. Zaniechaniem tym naruszono wymóg określony w § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, zgodnie z którym *„Organ gminy na wniosku odnotowuje w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (...)”*. Ponadto na formularzu dwóch wniosków o wydanie dowodu osobistego małoletniemu[94] nie zamieszczono adnotacji zawierającej danych rodziców, tj. imion, nazwisk, nazwy, serii i numeru dokumentu tożsamości, niezgodnie z wzorem formularza wniosku o wydanie dowodu osobistego stanowiącego załącznik nr 2 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.
2. Rozbieżności pomiędzy przyczynami wydania trzech dowodów osobistych[95] wskazanymi w RDO, a wynikającymi z rejestru i dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Powyższym naruszono wymogi § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia RDO[96] w związku z art. 56 pkt 4 lit. e ustawy o dowodach osobistych, zgodnie z którymi organ gminy wprowadza do RDO informacje o przyczynie wydania dowodu osobistego. W przypadku dwóch wydanych dowodów osobistych organ przyjął formularze zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego[97] oraz wnioski o wydanie ww. dowodów z niewłaściwie określonym powodem ubiegania się o nie, podczas gdy dotychczasowe dowody zostały uprzednio unieważnione w RDO z powodu upływu terminu ich ważności.

[93] Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami *„tożsamość osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego ustalano na podstawie okazanego dowodu osobistego jak również na podstawie rejestru PESEL oraz w Rejestrze Dowodów Osobistych, adnotacji na wnioskach o tym fakcie nie sporządzono”*.

[94] Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]

[95] Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]

[96] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 listopada 2014 r. w sprawie prowadzenia Rejestru Dowodów Osobistych (Dz. U. z 2016 r. poz. 876).

[97] Dotyczy zgłoszenia osób o numerze PESEL [redacted]

Natomiast w przypadku jednego wydanego dowodu osobistego[98] osoba ubiegająca się o jego wydanie, zarówno w formularzu zgłoszenia utraty lub uszkodzenia, jak i we wniosku o wydanie dowodu osobistego wskazała, że poprzedni dowód osobisty został uszkodzony, a nie utracony – jak zostało wprowadzone do RDO.

3. Nieterminowe unieważnienie uszkodzonego dowodu osobistego[99], tj. w dniu wydania nowego dowodu osobistego. Zgodnie z art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych organ winien unieważnić dowód osobisty *„(...) z dniem zgłoszenia do organu dowolnej gminy (...) utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza (...)”*. Ponadto organ w powyższym przypadku unieważnił dowód osobisty w systemie RDO na podstawie wniosku o wydanie dowodu osobistego[100], a nie na podstawie formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego. Działaniem takim naruszono przepisy art. 47 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych oraz § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, zgodnie z którymi posiadacz dowodu osobistego, którego dowód osobisty został utracony lub uszkodzony, zgłasza niezwłocznie, osobiście ten fakt organowi dowolnej gminy, przy czym zgłoszenia tego dokonuje się na formularzu utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, którego wzór stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.
4. Wydanie dla pracowników Urzędu Gminy Borowie upoważnień do odbioru wytworzonych dowodów osobistych niezgodnych z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne[101]. Działaniem powyższym naruszono § 11 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego w związku z § 17 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne, zgodnie z którymi *„Spersonalizowany dowód osobisty minister przekazuje do wystawcy dowodu osobistego pocztą specjalną (...) za pośrednictwem komendy powiatowej Policji właściwej miejscowo dla wystawcy dowodu osobistego”* oraz *„Przewoźnik wydaje przesyłkę upoważnionemu przedstawicielowi adresata na podstawie wykazu przesyłek wydanych, sporządzonego przez przewoźnika (...) Przed odebraniem przesyłki przedstawiciel adresata jest obowiązany przedstawić upoważnienie do jej odbioru. (...) Wzór upoważnienia*

[98] Dotyczy zgłoszenia osoby o numerze PESEL [redacted]
[99] Dotyczy zgłoszenia osoby o nr PESEL [redacted]
[100] W pisemnych wyjaśnieniach Wójt Gminy wskazał, że *„osoba ta nie złożyła zgłoszenia o uszkodzeniu dowodu osobistego, natomiast wypełniając wniosek na wydanie dowodu osobistego jako przyczynę wymiany zaznaczyła uszkodzenie dowodu osobistego, natomiast nie wyraził zgody na anulowanie uszkodzonego dowodu, oświadczając, że jest mu ten dowód niezbędny do celów osobistych”*.
[101] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2011 r. w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne (Dz. U. z 2011 r. Nr 271 poz. 1603).

do nadawania i odbioru przesyłek stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia”. Ponadto upoważnienia zawierały dane dotyczące nieaktualnych serii i numerów dowodów tożsamości osób upoważnionych.

5. Udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi[102] na podstawie formularzy wniosków niezgodnych z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie[103].

Ponadto w toku kontroli stwierdzono:

- przyjęcie dwóch formularzy wniosków[104] o wydanie dowodu osobistego podpisanych przez osoby małoletnie, posiadające ograniczoną zdolność do czynności prawnych, przy czym w dokumentacji dowodowej ww. osób znajdowały się pisma zatytułowane jako *wniosek,* w których rodzice małoletnich zwracali się o wydanie dowodu osobistego dla dzieci. Wskazać należy, że zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych wniosek o wydanie dowodu osobistego w imieniu osoby małoletniej posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych składa rodzic, opiekun prawny lub kurator oraz w myśl § 5 ust. 1 i 4 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego, złożenie wniosku odbywa się poprzez wypełnienie i podpisanie własnoręcznie przez wnioskodawcę formularza, który stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- rozpatrzenie niekompletnego formularza wniosku[105] o wydanie dowodu osobistego niezawierającego miejsca urodzenia. Powyższym działaniem naruszono wymóg określony w art. 28 ust. 6 ustawy o dowodach osobistych, zgodnie z którym wniosek o wydanie dowodu osobistego zawiera m.in. miejsce urodzenia[106];
- nieumieszczenie pieczęci wpływu na sześciu wnioskach o wydanie dowodu osobistego złożonych w wersji papierowej[107] oraz dziewięciu zgłoszeniach utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego[108]. Zaniechaniem takim naruszono regulacje zawarte w § 42 ust. 2 instrukcji kancelaryjnej;

[102] Dotyczy spraw oznaczonych: SO.5345.2.1.2016 i SO.5345.2.3.2016.
[103] Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1604).
[104] Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]
[105] Dotyczy zgłoszenia osoby o numerze PESEL [redacted]
[106] Organ po przyjęciu wniosku ustalił miejsce urodzenia wnioskodawcy i wprowadził kompletne dane do RDO.
[107] Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]
[108] Dotyczy zgłoszenia osób o numerach PESEL: [redacted]

– brak potwierdzenia doręczenia udostępnionej dokumentacji związanej z dowodami osobistymi[109] oraz jednego zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego[110]. Zaniechaniem takim naruszono art. 39 i art. 46 § 1 kpa.

Jednocześnie w wyniku analizy przedstawionych danych statystycznych stwierdzono rozbieżność pomiędzy łączną liczbą zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego a liczbą wydanych zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu w okresie objętym kontrolą[111]. Wójt Gminy w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że *„Rozbieżności (...) wynikają z przyczyny, iż nie wszystkie osoby (...) wyrażają zgodę na unieważnienie tego dowodu w dniu złożenia wniosku o wydanie dowodu osobistego z różnych przyczyn osobistych”* – w powyższych przypadkach nie były wydawane zaświadczenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu. Należy wskazać, że w myśl z art. 47 ust. 5 ustawy o dowodach osobistych *„Posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia (...) utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego”*, przy czym zgodnie z treścią art. 50 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy *„Unieważnienie dowodu osobistego następuje: z dniem zgłoszenia do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza (...)”*.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania polegającego na wydawaniu dowodów osobistych ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wyniki kontroli wskazują, że prawidłowo realizowano zadania w zakresie weryfikacji załączników do wniosków o wydanie dowodów osobistych, terminowości wydawanych dowodów osobistych, odbioru dowodów osobistych, kompletności formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, oraz przechowywania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi. Mając natomiast na uwadze, że w wyniku kontroli stwierdzono przypadki: niepełnej weryfikacji kompletności wniosków, nieodnotowania właściwego sposobu ustalenia tożsamości osób występujących z wnioskiem o wydanie dowodu osobistego, wprowadzenia do RDO błędnych przyczyn wydania dowodów osobistych, nieterminowego unieważnienia uszkodzonego dowodu osobistego, udostępnienia dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie wniosków złożonych na niewłaściwych formularzach oraz nieposiadania przez pracowników stosownego upoważnienia wójta do odbioru wytworzonych dowodów osobistych, jak również inne opisane wyżej uchybienia, uzasadnione jest sformułowanie oceny pozytywnej pomimo nieprawidłowości.

[109] Dotyczy sprawy oznaczonej SO.5345.2.1.2016.
[110] Dotyczy zgłoszenia osoby o numerze PESEL [redacted]
[111] W okresie objętym kontrolą wpłynęły 42 zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, natomiast wydano 36 zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Sporządzania kompletnych aktów zgonu, w tym zawierających datę i miejsce zgonu osoby zmarłej w przypadku, gdy są znane, zgodnie z wymogami art. 92 ust. 2 i art. 95 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, a także kompletnych protokołów zgłoszenia zgonu, w tym zawierających powyższe dane w przypadku, gdy są znane oraz podpis kierownika urzędu stanu cywilnego, zgodnie z wymogami art. 94 ust. 2 pkt. 2 i 7 ww. ustawy.
2. Sporządzania aktów małżeństwa zawierających faktyczną datę zawarcia małżeństwa, wskazaną w zaświadczeniu duchownego, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
3. Włączania do akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zgodnie z wymogiem art. 26 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
4. Wydawania decyzji o zmianie nazwiska po weryfikacji kompletności wniosków o ich wydanie, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy o zmianie imienia i nazwiska, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych – wzywania wnioskodawców do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 kpa, mając na uwadze postanowienia art. 14 i art. 67 § 1 kpa.
5. Wskazywania w decyzjach o zmianie nazwiska oraz decyzjach o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania z pobytu stałego – uzasadnienia prawnego, zgodnie z wymogiem art. 107 § 1 i 3 kpa.
6. Niezwłocznego zamieszczania w aktach urodzenia oraz aktach małżeństwa przypisków o sporządzonych aktach, odpowiednio, małżeństwa oraz zgonu tej osoby, zgodnie z wymogiem art. 25 ust. 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
7. Zamieszczania w formie przypisków przy aktach małżeństwa i aktach zgonu informacji o innych aktach stanu cywilnego dotyczących tej samej osoby, zgodnie z wymogiem art. 25 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
8. Dołączania do aktów stanu cywilnego wzmianki dodatkowej na podstawie decyzji o zmianie nazwiska, zgodnie z wymogiem art. 24 ust. 1 i 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.
9. Oznaczania akt zbiorowych aktów małżeństwa sporządzanych w formie papierowej – datą sporządzenia aktu stanu cywilnego oraz akt zbiorowych aktów zgonu – pełnym oznaczeniem aktu stanu cywilnego, zgodnie z wymogiem § 43 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego w związku z § 42 ust. 2 ww. rozporządzenia.

10. Powiadamiania o zamiarze sprostowania oraz uzupełnienia z urzędu aktu małżeństwa – osób, których akt dotyczy, zgodnie z wymogami art. 35 ust. 4 i art. 37 ust. 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, mając na uwadze, że akt stanu cywilnego podlega sprostowaniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 35 ust. 1 ww. ustawy
11. Dokonywania czynności zameldowania obywateli polskich na pobyt stały i czasowy oraz wymeldowania z pobytu czasowego na podstawie zgłoszeń podpisanych przez osobę spełniającą wymogi określone w art. 24 ust. 1, 3 i 4 ustawy o ewidencji ludności.
12. Weryfikacji kompletności zgłoszeń zameldowania i wymeldowania, w szczególności pod kątem spełniania wymogów określonych w art. 30 ust. 1 pkt 3, 6 i 8 i ust. 2 pkt 3 i 4 oraz art. 34 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz ustalonych we wzorach formularzy określonych w załącznikach nr 1, 2, 3 i 5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.
13. Wydawania decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania w terminach określonych w art. 35 § 3 kpa, a w przypadku niezałatwienia sprawy w terminie – stosowania art. 36 § 1 i 2 kpa.
14. Właściwego określania podstawy prawnej decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wymeldowania, w przypadku gdy stało się ono bezprzedmiotowe poprzez przywołanie art. 105 § 1 kpa.
15. Rzetelnego ustalania podstaw do niepobrania opłaty skarbowej za wydanie zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy i wymeldowaniu z pobytu czasowego, a w przypadku braku takich podstaw – pobierania opłaty skarbowej stosownie do wymogów art. 6 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 ustawy o opłacie skarbowej oraz art. 261 § 1 i 2 kpa.
16. Udostępniania danych jednostkowych z rejestru mieszkańców zgodnie z żądaniem strony określonym we wniosku, stosownie do art. 47 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.
17. Odnotowywania na formularzach wniosków o wydanie dowodu osobistego w formie adnotacji informacji na temat sposobu ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego lub rodziców małoletniego, zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz wzorem formularza wniosku o wydanie dowodu osobistego stanowiącym załącznik nr 2 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.
18. Wprowadzania do Rejestru Dowodów Osobistych prawidłowych danych na temat przyczyn ubiegania się o wydanie dowodu osobistego, po uprzedniej weryfikacji okoliczności wskazywanych przez wnioskodawców w formularzach utraty lub uszkodzenia dowodu

i w formularzach wniosków o wydanie dowodu osobistego, stosownie do § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie prowadzenia RDO w związku z art. 56 pkt 4 lit. e ustawy o dowodach osobistych.

19. Unieważniania utraconych lub uszkodzonych dowodów osobistych w terminie określonym w art. 50 ust. 3 ustawy o dowodach osobistych, tj. z dniem zgłoszenia ich utraty lub uszkodzenia, na podstawie formularza zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych oraz § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego.
20. Wydawania pracownikom Urzędu Gminy Borowie upoważnień do odbioru wytworzonych dowodów osobistych zgodnych z wzorem określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie nadawania, przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów zawierających informacje niejawne, zawierających aktualne dane dotyczące serii i numerów dowodów tożsamości osób upoważnionych.
21. Udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie formularzy wniosków zgodnych z wzorem stanowiącym załącznik nr 4 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- dokumentowania daty przekazania przez duchownego do urzędu stanu cywilnego zaświadczenia, o którym mowa w art. 8 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz daty wpływu kart zgonu, zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, wniosków o wydanie zaświadczenia o stanie cywilnym oraz wniosków o wydanie dowodu osobistego i zgłoszeń utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego składanych w formie papierowej, zgodnie z wymogiem określonym w § 42 ust. 2 instrukcji kancelaryjnej, w związku z § 7 pkt 6 tej instrukcji oraz mając na uwadze art. 87 ust. 5 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego;
- weryfikacji kompletności przyjmowanych pisemnych zapewnień o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, w tym w zakresie informacji o wspólnych dzieciach i pełnej nazwy organu, który wystawił dokumenty tożsamości nupturientów, zgodnie z wymogami określonymi w art. 76 ust. 4 pkt. 1 i 3 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego oraz we wzorze zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa stanowiącym załącznik nr 35 do rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów wydawanych z zakresu rejestracji stanu cywilnego;

- wydawania zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa zgodnych z przyjętymi zapewnieniami, w tym w zakresie nazwiska, które po zawarciu małżeństwa będzie nosił mężczyzna oraz nazwisk dzieci, zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego;
- zamieszczania w danych przy akcie zgonu informacji o płci osoby zmarłej, zgodnie z wymogiem § 8 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia rejestru stanu cywilnego oraz akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego;
- sporządzania aktów zgonu i protokołów zgłoszenia zgonu zawierających godzinę zgonu zgodną z określoną w karcie zgonu, zgodnie z art. 92 ust. 2 i art. 94 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego;
- wydawania odpisów aktów stanu cywilnego osobom spełniającym wymogi określone w art. 45 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego;
- prawidłowego określania w rejestrze stanu cywilnego wnioskodawcy, któremu wydano odpis skrócony aktu stanu cywilnego;
- dokonywania – w przypadku wystąpienia takiej konieczności – skreśleń i poprawek oraz stwierdzania ich dokonania w protokołach zgłoszenia zgonu, zapewnieniach, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego i zaświadczeniach stwierdzajacych brak okoliczności wyłączających zawarcie nałżeństwa – przed ich podpisaniem, zgodnie z art. 71 kpa;
- zaniechania sporządzania dodatkowego protokołu z przyjęcia oświadczenia o nazwisku noszonym po zawarciu małżeństwa, z uwagi na treść art. 76 ust. 4 pkt 5 i art. 81 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego;
- zamieszczania adnotacji o wysokości uiszczonej opłaty skarbowej lub o podstawie jej niepobrania, potwierdzonej podpisem osoby jej dokonującej – na decyzjach w sprawach meldunkowych oraz pismach udostępniających dane jednostkowe z rejestru mieszkańców, zgodnie z wymogiem § 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 lit. a rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej;
- weryfikacji korekt dokonywanych w zgłoszeniach pobytu pod kątem ich czytelności i potwierdzania podpisem lub parafą zgłaszającego pobyt;
- zaprzestania zamieszczania w wezwaniach do osobistego stawienia się strony w postępowaniach w sprawach meldunkowych – pouczenia o środkach przymusu określonych w art. 88 § 1 i 3 kpa;
- doręczania odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi i zaświadczeń o utracie

lub uszkodzeniu dowodu osobistego – za pokwitowaniem, zgodnie z wymogiem art. 39 i art. 46 § 1 kpa;

- przyjmowania wniosków o wydanie dowodu osobistego osobie małoletniej złożonych na formularzach określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz podpisanych – zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych – przez rodzica, opiekuna prawnego lub kuratora osoby małoletniej;
- weryfikacji kompletności elementów wniosków o wydanie dowodu osobistego określonych w art. 28 ustawy o dowodach osobistych;
- wydawania zaświadczeń o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego oraz unieważniania dowodów osobistych w każdym przypadku zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, zgodnie z regulacją zawartąw art. 47 ust. 5 ustawy o dowodach osobistych.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej[112] od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli

[112] Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).